

HISTORIA DE SEPTEM DORMIENTIBUS

IACOBUS DE VORAGINE

Septem dormientes in civitate Ephesi orti sunt. Decius autem imperator persecutus Christianos cum venisset Ephesum, iussit aedificari tempa in medio civitatis, ut omnes cum eo miscerentur sacrificiis idolorum. Cum ergo omnes Christianos inquiriri iussisset et vinctos aut sacrificare aut mori compelleret, tantus poenarum terror cunctis inerat, quod amicus amicum et filium pater et patrem filius abnegabat. Tunc in illa urbe inventi sunt Christiani septem: Maximianus, Malchus, Marciatus, Dionysius, Iohannes, Serapion et Constantinus, qui hoc videntes nimis dolebant. Et cum essent primi palatii, sacrificia idolorum spernentes in domo sua se celabant et ieuniis et orationibus vacabant. Accusati igitur ante Decium statuuntur et comprobati veraciter Christiani dato iis resipiscendi spatio usque ad redditum Decii dimittuntur. At illi patrimonium suum interim inter pauperes expeditentes initio consilio in montem Celion secesserunt et ibi esse secretius decreverunt. Diu ergo sic latentes unus eorum semper ministrabat, et quoties intrabat urbem, figura se mendici et habitu vestiebat. Cum ergo Decius in urbem rediisset et eos ad sacrificandum perquiriri iussisset, Malchus minister eorum territus ad socios rediit et iis furorem imperatoris indicavit. Qui cum graviter ternerentur, Malchus allatos panes iis apposuit, ut cibo confortati fortiores ad proelium redderentur. Postquam autem cenabant sedentes et colloquentes in luctu et lacrimis, subito, sicut Deus voluit, dormiverunt.

Mane facta cum quaesiti fuissent et inveniri non possent et Decius doleret, quod tales iuvenes perdidisset, accusati sunt, quod hucusque in monte Celion latuissent et sua

Christianis pauperibus erogantes in suo proposito permanerent. Iussit ergo Decius, ut parentes eorum adessent, et comminatus est iis mortem, nisi de iis dicerent, quidquid scirent. Illi autem eos similiter accusaverunt et divitias suas pauperibus expendisse conquesti sunt. Tunc cogitans, quid de iis faceret, nutu Dei iussit os speluncae lapidibus obstrui, ut ibi morerentur fame et inopia circumclusi. Quod ministri quidem fecerunt et duo Christiani, Theodorus et Rufinus, eorum martyrium describentes caute inter lapides posuerunt.

Mortuo igitur Decio et tota illa generatione post annos CCCLXXII anno XXX imperii Theodosii pullulavit haeresis eorum, qui negabant resurrectionem mortuorum. Unde contristatus Theodosius Christianissimus imperator, quia fidem tam impie agitari videbat, induitus cilicio sedens in interiori loco per singulos dies nebat. Quod videns misericors Deus consolari lugentes et confirmare spem de resurrectione voluit mortuorum et thesaurum suae pietatis aperiens ita praedictos martyres suscitavit.

Misit siquidem in cor cuiusdam civis Ephesi, ut in illo monte aedificaret stabula pastoribus suis. Caementariis speluncam aperientibus surrexerunt sancti et se invicem salutantes putabant se tantum una nocte dormivisse. Et praedianam tristitiam recordantes interrogaverunt Malchum, qui iis ministraverat, quid de iis Decius decrevisset. At ille respondit, sicut dixit in sero: "Quaesiti fuimus, ut idolis immolemus. Ecce, quod de nobis cogitat imperator." Respondit Maximianus: "Et Deus scit, quod non sacrificabimus." Cumque socios confortasset, iussit Malcho, ut empturus

panes ad urbem descenderet et plures quam heri afferens panes, quae iussisset imperator, rediens nuntiaret. Tollens ergo Malchus quinque solidos de spelunca exit et videns lapides miratus est, sed aliud cogitans parum de lapidus cogitavit. Veniens igitur timidus ad portam urbis valde miratus est videns suppositum signum crucis. Unde pergens ad alteram portam, dum idem signum invenit, ultra modum miratus est videns omnes portas signo crucis apposito et mutatam civitatem. Signansque se ad primam portam rediit existimans se somniare. Unde se confirmans et vultum operiens urbem ingreditur et veniens ad venditores panum audivit homines loquentes de Christo et amplius stupefactus ait: “Quid est”, inquit, “quod heri nemo Christum audebat nominare, et tunc omnes Christum confitentur! Puto, quod haec non est Ephesorum civitas, quia aliter aedificata est, sed aliam civitatem nescio talem.” Et cum interrogans audivisset hanc esse Ephesum, errare veraciter se putavit et redire ad socios cogitavit.

Accessit tamen ad eos, qui panem vendebant, et cum argenteos protulisset, mirati venditores dicebant ad invicem, quod ille iuvenis antiquum thesaurum invenisset. Malchus vero eos ad invicem loquentes videns putabat, quod vellent eum trahere ad imperatorem, et territus rogavit eos, ut se dimitterent et panes et argenteos retinerent. At illi tenentes eum dixerunt ei: “Unde es tu! Quia thesauros antiquorum imperatorum invenisti, indica nobis et erimus socii tecum et celabimus te, quia aliter celari non potes.” Malchus vero non inveniebat, quid diceret illis, prae timore. Illi vero videntes eum tacentem misso fune in collo eius trahebant per vicos usque in medium civitatis. Et exiit rumor ad omnes, quod quidam iuvenis thesauros invenisset. Congregatis ergo ad eum universis et eum mirantibus volebat iis satisfacere, quod nihil invenerat. Et circumspiciens omnes a nemine cognosci poterat et prospiciens in populum volebat cognoscere

scere aliquem de consanguineis suis, quos veraciter vivere putabat, et nullum inveniens stabat quasi insanus in medio populi civitatis. Quod cum audiisset sanctus Martinus episcopus et Antipater proconsul, qui nuper in urbem advenerat, mandaverunt civibus, ut eum caute adducerent et argenteos eius. Cumque a ministris traheretur ad ecclesiam, putabat, quod duceretur ad imperatorem. Episcopus igitur et proconsul mirantes argenteos interrogaverunt eum, ubi thesaurum incognitum invenisset. At ille respondit se nihil penitus invenisse, sed de sacculo parentum suorum eosdem denarios habuisse. Et interrogatus, cuius civitatis esset, respondit: “Bene scio, quod huius civitatis sum, si tantum haec est civitas Ephesorum.” Proconsul dixit: “Fac venire parentes tuos, ut testentur pro te.” Quos cum nominasset et nullus eos cognosceret, dicebant eum se fingere, ut aliquo modo evadet. Et ait proconsul: “Quomodo credimus tibi, quod hoc argentum parentum tuorum fuerit, cum scriptura eius habeat plus quam trecentos septuaginta septem annos et sit primorum dierum Decii imperatoris et in nullo similes sint argenteis nostris? Et quomodo parentes tui ante tantum tempus fuerunt! Tu vero iuvenis vis decipere sapientes et senes Ephesi. Idcirco iubebo te legibus tradi, donec confiteans, quid invenisti.” Tunc procidens Malchus ante eos dixit: “Pro Deo, domini, dicite mihi, quod vos interrogo, et ego dicam vobis, quod est in corde meo. Decius imperator, qui fuit in hac civitate, ubi nunc est!” Episcopus dixit: “Fili, non est hodie in terra, qui Decius nominatur, imperator autem fuit ante longum tempus.” Malchus autem dixit: “In hoc, domine, ita stupeo et nemo credit mihi, sed sequimini me et ostendam vobis socios meos, qui sunt in monte Celio, et ipsis credite. Hoc enim scio, quod a facie Decii imperatoris nos fugimus et ego sero vidi, quod ingressus est Decius in hanc urbem, si tantum haec est civitas Ephesi.”

Tunc episcopus cogitans in semet ipso dixit proconsuli, quia visio est, quam Deus vult

ostendere in iuvene isto. Perrexerunt ergo cum eo et civitatis plurima multitudo. Et ingressus est primo Malchus ad socios suos et post eum episcopus ingrediens invenit inter lapides litteras sigillatas duobus sigillis argenteis. Et convocato populo legit eas et audientibus et admirantibus cunctis. Et videntes sanctos Dei sedentes in spelunca et facies eorum tamquam rosas florentes procidentes glorificaverunt Deum. Statimque episcopus et proconsul miserunt ad Theodosium imperatorem rogantes, ut cito veniret et miracula Dei nuper ostensa videret. Qui protinus surgens de humo et desacco, in quo lugebat. Glorificans Deum venit a Constantinopoli Ephesum et obviantibus ei cunctis adscenderunt simul omnes ad speluncam. Et mox ut sancti videbant imperatorem, resplenderunt facies eorum sicut sol. Et ingressus imperator procedit ante eos glorificans Deum et surgens amplectatus est eos et super singulos flevit dicens: "Sic video vos, tamquam si viderem Dominum resuscitantem Lazarum." Tunc dixit sanctus Maximianus ad eum: "Crede nobis, quod propter te resuscitavit nos Deus ante diem magnae resurrectionis, ut credas indubitanter, quod resurrectio mortuorum est. Vere enim resurreximus et vivimus, et sicut infans est in utero matris non sentiens laesionem et vivit,

sic fuimus viventes, iacentes et dormientes et non sentientes." Et his dictis videntibus cunctis inclinantes capita sua in terram obdormierunt et tradiderunt spiritus suos secundum Dei imperium. Surgens autem imperator cecidit super eos flens et deosculans eos. Et cum iussisset fieri loculos aureos, in quibus mitterentur, in ipsa nocte apparuerunt imperatori dicentes, ut, sicut hactenus in terra iacuerunt et ex terra resurrexerant, ita eos dimitteret donec Dominus iterum eos resuscitaret. Iussit ergo imperator locum illum inauratis lapidis adornari et omnes episcopos resurrectionem confidentes absolvi.

Quod CCCLXXII annis dormisse dicuntur, dubium esse potest, quia anno Domini CCCCXLVIII surrexerant, Decius autem regnavit uno tantum anno et tribus mensibus, scilicet anno Domini CCLII. Et ita non dormierunt nisi CXCVI annis.

=====

Visit and pick an image:

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Seven_Sleepers

Source:

<https://www.thelatinlibrary.com/voragine/septem.shtml>